

PREKLETA KRI

ROMAN

Karel Mauser

Pa je res že zima v Zabrezju? Seveda je, pa še huda. Do Ambroža je nakomatalo snega, da se je komaj skozi okno videlo. Akربولt, take zime pa še ne. Zlepa kdaj ni divjad pritnila iz gmaj, te leto pa je. Nič čudnega.

V Zabrezju z zimo ni prišlo posebnega. Nekaj dni, ko je bil sneg še mehak, so otroci divjali kot nori. Potlej so se pa unesli. Zdaj se drčajo po vseh klancih in kadar jih dovolj zebe, vekajo. Vozarji so zovove zamenjali s sanmi. Kar prijetno jih je poslušati. Če otroci jih razločijo.

"Naš ata peljejo drva na Breg."

Kraguljčki pričajo, da Zabrezje tudi pozimi živi. Nič ne more ustavitvi življenja. Ne zima, ne mraz, ne Piškotarjeva oblastiteljnost. Zabrezje živi. Piškotar dobri, bajtarji slabše. Za praznike bo kakšna orehova ali lešnikova potica. Toliko, da ne gre do prazniki mimo otrok. Drugače speko pogračo. Da je le bel kruh, koj zadlji po božiču. Kaj bi se človek onegavil, če se ne more! Piškotarka lahko napeče, ko ima vsega čez mero. Drugim pa ni dano. Mrkovecu že ne. Na prekvačo mora vse preračunati, da se steče. Samo pri krompirju mu ni treba gledati. Tega je za vse leto.

Dobre tri dni pred božičem je pri Mrkovecu zavekalo deklece. "Nežika naj bo," je določil Mrkovec in tako je ostalo. Na pa so trije. Mrkovec kar naprej grede vase. Njivo bo treba podaljšati. Ne pomaga nič. Takole prijazno otroče bo zraslo. Franc bi ves dan samo kruh jedel. Fonze tudi. Nikdar nista sita. Še k mari nimata, da je zavoljo ajdove moke kruh mehak. Tudi če je turščični, ki se kar drobi fanca ga natepavata kakor pogačo. No, Nežika se bo tudi brž potegnila. Ne bo dolgo, ko bo segla po kruhu.

Od hiše gleda Mrkovec v breg. Tjale do hoj bi bilo treba populiti leščeve, trnje in robido. Kar čeden kos njive bi bilo. V hišo gre in se spet vrne. Breg ga drži. Ne more se otepsti misli na Nežiko. Toliko njive bi pridobil, da bi bilo za Nežikin kruh.

Klanci v Zabrezju so združeni, otrok je toliko, da se kar tarejo. Konjem spodetuje, da je ves klanc poln vozarskih krikov in kletev.

Kmalu po Novem letu je v Zabrezju planil nemir. Piškotar, Jeklic in Bobnar so imeli sestanek. Nekaj bo. V vozarjih je pričakovanje.

"Na, kdo bi si mislil? Piškotar je spet porinil ceno navzdol. Kakor premišljaš, ne prideš nikamor. Cena lesu ni padla, le voznje so se pocenile. Ne, za ta denar se pa ne bodo mučili po Belejevem klancu. Naj Piškotar kar sam vozi. Hudič ga vzemi."

Mrkovec je kot na trnju. Vižar tudi.

"Pogajati se je treba z njim", meni Dovernik.

"Pogajati, pogajati," se roga Mrkovec. "Kaj boš pa dosegel? Nič!"

"Poskusimo lahko", ne odneha Dovernik.

"Prav," se nazadnje uda še Mrkovec. "Toda za to ceno, ki jo je Piškotar nastavlil, jaz ne bom vozil. Vam povem, ne bom vozil. Konja nisem ukradel."

Piškotar je vozarje sprejel z nasmehom. "Kaj bo novega, možje?"

"Zavoljo plač, Piškotar," je golsnil Mrkovec.

"Kako?" se nalašč čudi Piškotar. V njegovih očeh je porogljivost.

"Prenizke so."

"Saj nič ne silim. Jaz imam zgubo. Kdor noče, lahko pušti. Mrkovec, tebi sploh ni nikoli všeč."

"Živeti moramo," zgrabi jeza še Vižarja.

"Tako je. Zgube nimaš, Piškotar, to nam ne pravi."

Piškotar pripira oči. Mrkovec čuti, da bo usekal. Zdaj pride Piškotarjeva pest ob mizo.

"Nobenega več ne potrebujem. Ste slišali, nobenega!" Potlej je vsem izplačal, kar je še dolgoval.

"Tako! Morda boste drugje več zaslužili."

Nihče od možakarjev ni rekel besede. Eden za drugim je podpisoval, preštel denar in čakal.

Kakor da je strela udarila mednje. Da se sploh v besedo ne bo spustil, tega si niso mislili.

Piškotar jih gleda. Pritajezna je za v njegovih očeh, ki pa je noče pokazati.

Krotij jih bo, zlodje. Sami bodo prišli prosit. Tedaj bo izbiral. Mrkovec pri njem ne bo več vozil.

Puntar! Po vasi je završalo. Prekleti Piškotar!

Konji so stali v hlevu, gospodarji poklapani postopali okoli in hodili v vas drug k drugemu.

Dva dni potem so začeli voziti breski vozarji. Mrkovec je stal pred hišo, z rokami v žepu in jih uklinjal.

Grmač in Dovernik sta naskrivaj šla prosit Piškotarja, naj ju vzame nazaj.

"Morda drugo leto. Zdaj ne potrebujem nobenega več."

Sram ju je bilo pred Mrkovecem, ko je zvedel in jima oponesel.

"Saj veš. Otroci so."

"Veš, veš. Ali jih jaz nimam, kaj? Samo ne dam se Piškotarju. Jaz ne."

In je še z nogo udaril ob tla. "Mrkovec nikoli."

Zdaj Mrkovec zavoljo njive ni več premišljal. Samo čakal je še, da bo odlezel sneg. Potlej se bo zagnal v delo. Če vse grmovje izruje, če si do kosti raztrga roke, Piškotarja ne bo prosil. Ga ne bo.

Mrkovec se je zažrl vase. Ogibal se je Piškotarja in tiščal v svoje misli.

Nekoč mora biti boljše. Vsaj

otrokom.

Pomlad je prihajala počasi. Matija je dobro udaril, led se je pa le še kar držal.

Potlej je prišlo deževje. Iz megle je začelo pršiti prav na drobno, dokler se ni štrnasto ulilo. Po poteh je koj nastala brozga, dež pa ni odjenjal. Kar naprej je močilo mrzlo. Med stenami je bilo mrzlo, zunaj pa kar mlačno. Dišalo je po pomladi.

Neko jutro je Mrkovec vstal in stopil na prag. Bregovi so brez snega, njive so rjave, lazi zelenorjavi.

Pomlad!

Torej je le prišla z Zabrezje. Človek bi rekel, skoraj kar čez noč. Kakor sonce po dežju.

Mrkovec se je smehljajal. Franc je lovil Fonzo okoli drvavnice. Kakor da je še sam ponorel, je plnil za njima. Presneto, kako človeka zgrabi pomlad!

Mrkovec ima vse preračunano. Zemlja se hitro suši, motike so sklepane. Delo čaka.

"Jutri se bom lotil njive na Obočnici."

Mrkovečevka samo vdano pogleda.

Saj je komaj dan. Res, petelini zamudniki so dobro odpeli, Mrkovec pa že tišči v breg. Motiko, kramp in sekiro nese s

seboj. Hudimano je zgoden. Strma je pot navzgor. Toda Mrkovečeva prsa so močna kot volovska. Mar je Mrkovecu strmina! Kaj pa takrat, ko nese gnoj v košu!

Takole! Najperj bo treba posegkati leščeve, potlej pa izkopati korenine. Zemlja mora biti čista. Kako se je robidovje razraslo! Otrokom bo žal za črne maline. Kar malo hu-

do je Mrkovecu, ko zamahne z ni verjel. Zdaj pa skoro. Nekaj košev ga je že odnesel, pa komaj spet udari z motiko, se že vali nov na dan. Mrkovec trpi kot živina. Ko na bregu zvoni poldne, odide na južino. Fonze se mu smu-ka okrog nog, dokler ga ne vzame na kolena. Potlej pa še Fronc sill.

Fine texture? Here's the finest yet

For macaroni dishes:
It's in CREAMETTES—so plump, so firm,
Quick-cooking and delicious!

Creamettes

More Tender • More Delicious
MACARONI

Bolj rahli — bolj slastni MAKARONI

Rose Ann Beauty Shoppe

SPECIALIZIRA V
PERMANENT WAVING
7208 St. Clair Ave.
UT 1-1168

Za splošno lepotilno postrežbo
se toplo priporoča
STEPHANIE SENYAK-ROZMAN,
lastnica

**V BLAG SPOMIN
DRUGE OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA PRELJUBLJENEGA
OČETA**

John Zakrajšek
ki je preminul 20. junija 1946.

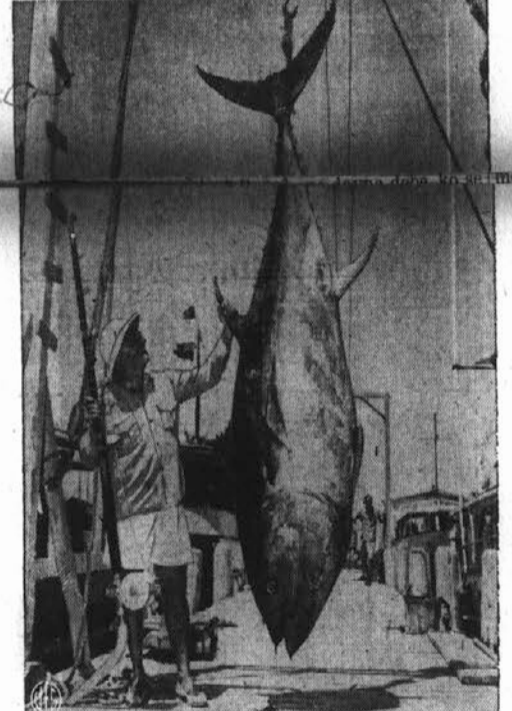
Dragi oče naš
več ne čuje glas se vaš,
Dve leti je že minilo,
odkar si zapustil nas.

Snivaj sanje sladke
v zemlji tuji v Bogu tam,
da se vidimo v nebesih
izprosi milost nam.

Zalujoči ostali:

PAULINE CENTA, hči;
JOHN CENTA, zet;
ter vnukinji.

Cleveland 23. junija 1948.

Plen iz globokega morja. — G. A. Lyon iz Detroita, Mich., najstarejši priglasenec u mednarodnem ribškem turnirju v Cat Bay, Fla., je uradno priglasil prvo tuna ribo, ki jo je ujel v času turnirja in ki tehtla 637 funtov. Borba je trajala celih 65 minut predno jo je potegnil na suho.

—AND THE WORST IS YET TO COME—
—in najhujše še le pride

SIX DOZ.
FRESH EGGS

PEACETIME FIRING—Big Lou Brisse, who wears a plastic cast on his war-injured lower left leg, winds up

do je Mrkovecu, ko zamahne z ni verjel. Zdaj pa skoro. Nekaj košev ga je že odnesel, pa komaj spet udari z motiko, se že vali nov na dan. Mrkovec trpi kot živina. Ko na bregu zvoni poldne, odide na južino. Fonze se mu smu-ka okrog nog, dokler ga ne vzame na kolena. Potlej pa še Fronc sill.

Ne mečite proč denarja!

**ODRABLJENE
MAŠČOBE**

so še vedno potrebne!

POSTOJTE IN POMISLITE! Odrabljene maščobe so edini kuhinjski odpadki, ki jih lahko vnovčite... in pri današnjih živčnih cenah vsak centek prav pride! Zatorej, nadaljujte s hranjenjem in oddajanjem odrabljjenih maščob. S tem ne pomagata le sebi, pač pa obenem pomagata lajšati pomanjkanje maščob in olj, ki je, kot pravi vlada, še vedno zelo občutno.

SHRANILI BOSTE MNOGO VEČ MAŠČOB... da jo oddate za gotovino... ako se spet poslužite, kakor v času vojne, topljenja mastnih mesnih odrezkov, posnemanja omak, skrbnega postrganja ponev! Še manjšo količino je vredno shraniti, ker potrebna je še vedno sleherna kaplja!

ODDAJAJTE ODRABLJENE MAŠČOBE!

American Fat Salvage Commit., Inc.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
HE 2730. 1146 E. 61st St.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK CVELBAR, lastnik.

Našim naročnikom v Chicagu

naznanjamo, da sprejema naročnino za naš list, kakor tudi za oglase: TISKOVNA DR. "EDINOST" v Chicagi, na nalogu 1849 W. Cermak Road.

Tam vam pomagajo tudi sestaviti na željo razne oglase, zahvale in naznanila, itd. ter iste nam pošljejo za objavo.

UČITE SE ANGLEŠČINE
iz Dr. Kernovega
ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"
kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$ 2.00**

Naročila sprejema
KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.